

Eiropas Savienības
Padome

Briselē, 2023. gada 17. novembrī
(OR. en)

15637/23
ADD 1

Starpiestāžu lieta:
2023/0403(NLE)

POLCOM 278
FDI 32

PRIEKŠLIKUMS

Sūtītājs:	Eiropas Komisijas ģenerālsekretāre, parakstījusi direktore <i>Martine DEPREZ</i>
Saņemšanas datums:	2023. gada 17. novembris
Saņēmējs:	Eiropas Savienības Padomes ģenerālsekretāre <i>Thérèse BLANCHET</i>
K-jas dok. Nr.:	COM(2023) 708 final - ANNEX
Temats:	PIELIKUMS dokumentam Priekšlikums - Padomes lēmumam par nostāju, kas Eiropas Savienības vārdā jāieņem CETA Apvienotajā komitejā, kura izveidota saskaņā ar Visaptverošo ekonomikas un tirdzniecības nolīgumu (CETA) starp Kanādu, no vienas puses, un Eiropas Savienību un tās dalībvalstīm, no otras puses, attiecībā uz lēmuma pieņemšanu saskaņā ar CETA 26.1. panta 5. punkta e) apakšpunktu par CETA 8.10. panta, 8.-A pielikuma, 8.9. panta 1. punkta un 8.39. panta 3. punkta interpretāciju

Pielikumā ir pievienots dokuments COM(2023) 708 final - ANNEX.

Pielikumā: COM(2023) 708 final - ANNEX

EIROPAS
KOMISIJA

Briselē, 17.11.2023.
COM(2023) 708 final

ANNEX

PIELIKUMS

dokumentam

Priekšlikums Padomes lēmumam

par nostāju, kas Eiropas Savienības vārdā jāieņem *CETA* Apvienotajā komitejā, kura izveidota saskaņā ar Visaptverošo ekonomikas un tirdzniecības nolīgumu (*CETA*) starp Kanādu, no vienas puses, un Eiropas Savienību un tās dalībvalstīm, no otras puses, attiecībā uz lēmuma pieņemšanu saskaņā ar *CETA* 26.1. panta 5. punkta e) apakšpunktu par *CETA* 8.10. panta, 8.-A pielikuma, 8.9. panta 1. punkta un 8.39. panta 3. punkta interpretāciju

PIELIKUMS

Projekts

CETA APVIENOTĀS KOMITEJAS LĒMUMS Nr. [.../...]

[datums]

par 8.10. panta, 8.-A pielikuma, 8.9. panta 1. punkta un 8.39. panta 3. punkta interpretāciju

CETA APVIENOTĀ KOMITEJA,

ņemot vērā 26.1. panta 5. punkta e) apakšpunktu Visaptverošajā ekonomikas un tirdzniecības nolīgumā (CETA) starp Kanādu, no vienas puses, un Eiropas Savienību un tās dalībvalstīm, no otras puses,

ņemot vērā CETA Apvienotās komitejas 2021. gada 29. janvāra Lēmumu Nr. 2/2021,

atgādinot kopīgo izpratni, kas pausta Kopīgā interpretējošā instrumenta 6. punktā,

cenšoties vēl vairāk precizēt Pušu nodomus 8. nodaļā attiecībā uz 8.10. pantu (taisnīga un objektīva attieksme) un 8.-A pielikumu (netieša ekspropriācija), 8.9. panta (Ieguldījumu un regulatīvie pasākumi) 1. punktu un 8.39. panta (Galīgais nolēmums) 3. punktu,

IR NOLĒMUSI ŠĀDI.

1. Taisnīga un objektīva attieksme

Lielākai noteiktībai – 8.10. pantu interpretē šādi.

- (a) Uzskaitījums 8.10. panta 2. punktā ir izsmeļošs.
- (b) Prasībai par tiesiskuma neievērošanu saskaņā ar 8.10. panta 2. punkta a) apakšpunktu ir nepieciešama vietējo tiesiskās aizsardzības līdzekļu iepriekšēja izsmelšana, izņemot gadījumus, kad nav pamatoti pieejamu vietējo tiesiskās aizsardzības līdzekļu, lai nodrošinātu efektīvu tiesisko aizsardzību, vai vietējie tiesiskās aizsardzības līdzekļi nenodrošina samērīgu šādas tiesiskās aizsardzības iespēju.

Nosakot, vai pastāv tiesiskuma neievērošana, šķīrējtiesai būtu jāņem vērā, ka tā nav valsts tiesas nolēmumu apelācijas tiesa un tai nebūtu jāiesaistās valsts tiesas nolēmumu pārskatīšanā pēc būtības.

- (c) Lai tiktu konstatēta tiesiskuma neievērošana un tiesību aktos paredzētās kārtības būtisks pārkāpums 8.10. panta 2. punkta a) un b) apakšpunkta nozīmē, ir jābūt bijušai nepienācīgai procesuālai rīcībai un rupjiem pārkāpumiem tiesvedībā vai administratīvajā procesā, kas neatbilst starptautiski atzītiem tiesvedības un tiesību aktos paredzētās kārtības pamatstandartiem un ar ko kļedzoši neievēro tiesu varas kompetenci, piemēram, piekļuves tiesai vai juridiskajai pārstāvībai nepamatota liegšana, iespējas tikt uzklašātam nenodrošināšana, diskriminējoša attieksme tiesā, acīmredzami neobjektīvi un korumpēti tiesneši, pilnīgs vai nepamatots pārredzamības trūkums tiesvedībā, piemēram, nepaziņošana par tiesvedību vai lēmuma pamatojuma nesniegšana.

- (d) Pasākums ir nepārprotami patvaļīgs 8.10. panta 2. punkta c) apakšpunkta nozīmē, ja ir acīmredzams, ka tas nav racionāli saistīts ar leģitīmu politikas mērķi, piemēram, ja pasākums ir balstīts uz aizspriedumu vai neobjektivitāti, nevis iemeslu vai faktu.
- (e) Lielākai noteiktībai – pasākums vai pasākumu kopums ir “mērķtiecīga diskriminācija nepārprotami nepamatotu iemeslu dēļ, piemēram, dzimuma, rases vai reliģiskās pārliecības dēļ” 8.10. panta 2. punkta d) apakšpunkta nozīmē, ja pasākums vai pasākumu kopums izceļ kādu ieguldītāju, nodrošinot atšķirīgu attieksmi nelikumīgu iemeslu dēļ, piemēram, dzimuma, rases vai reliģiskās pārliecības dēļ. Nolīguma 8.10. panta 2. punkta d) apakšpunktu neinterpretē tā, ka tas liedz Pusēm piešķirt preferenciālu režīmu, lai veicinātu dzimumu vai rasu līdztiesību vai kā citādi risinātu jautājumu par sociāli un ekonomiski nelabvēlīgā situācijā esošu grupu nepietiekamu pārstāvību.
- (f) Lai konstatētu, ka pasākums vai pasākumu kopums ir “aizskaroša attieksme pret ieguldītājiem, piemēram, spaidi, piespiešana un aizskaršana” 8.10. panta 2. punkta e) apakšpunkta nozīmē, ir nepieciešams, lai tiktu konstatēts nopietns Puses pārkāpums. Veicot šādu konstatējumu, attiecīgie apsvērumi var ietvert ieguldītājam nodarīto kaitējumu vai kaitējuma draudus, piemēram, to, vai iespējamās aizskaršanas vai spaidu epizodes ir atkārtājušās un ir bijušas ilgstošas, kā arī Puses darbību pamatojumu, piemēram, to, vai iestādes ir rīkojušās savu pilnvaru ietvaros, vai arī ir notikusi pilnvaru ļaunprātīga izmantošana.
- (g) Saskaņā ar 8.10. panta 4. punktu aicinājumus ieguldītājam var ņemt vērā tikai tiktāl, ciktāl tie ir būtiski kā faktors, lai noteiktu, vai ir pārkāpta taisnīga un objektīva attieksme, kā noteikts 8.10. panta 2. punktā. Tiesiskā palāvēība no aicinājumiem izrietēt nevar, ja piesardzīgs un informēts ieguldītājs ieguldījuma veikšanā nepaļautos uz aicinājumu, īpaši tāpēc, ka aicinājums nav bijis pietiekami konkrēts un nepārprotams un tam nav bijis nepieciešamā formalitātes līmeņa, piemēram, Puses kompetentā iestāde to nav sniegusi rakstiski.

2. Netieša ekspropriācija

- (h) Lielākai noteiktībai – netieša ekspropriācija var iestāties tikai tad, ja ieguldītājam ir radikāli liegts izmantot, baudīt un nodot savu ieguldījumu tā, it kā ar to saistītās tiesības vairs nepastāvētu.
- (i) Novērtējot “pasākuma vai pasākumu kopuma ilgumu” 8.-A pielikuma 2. punkta b) apakšpunkta nozīmē, būtu jāņem vērā, vai īpašuma tiesību aizskārums ir īslaicīgs, un šādā gadījumā ir maz ticams, ka tā būtu netieša ekspropriācija, vai tas ir pastāvīgs, lai gan tikai tas, ka pasākums ir pastāvīgs, neļauj konstatēt, ka ir notikusi netieša ekspropriācija.
- (j) 8.-A pielikuma 2. punkta c) apakšpunktā minētās “skaidrās un pamatotās ieguldījumu prognozes” attiecas uz prognozēm, kādas piesardzīgam un informētam ieguldītājam būtu varējušas pamatoti būt un uz ko tas ir paļāvis, veicot ieguldījumu. Lielākai noteiktībai – tas, vai ieguldītāja ieguldījumu prognozes ir pamatotas, attiecīgajā mērā ir atkarīgs no tādiem faktoriem kā tas, vai valdība ieguldītājam ir sniegusi saistošas rakstiskas garantijas, kā arī valdības regulējuma būtība un apjoms vai valdības regulējuma potenciāls attiecīgajā nozarē.
- (k) Pasākuma vai pasākumu kopuma ietekme šķiet “acīmredzami pārmērīga” 8.-A pielikuma 3. punkta nozīmē, ja tā ir skaidri un acīmredzami pārmērīga, ievērojot paredzētos politikas mērķus.

- (l) Lielākai noteiktībai – Puses pasākumi, kas ir izstrādāti un tiek piemēroti, lai aizsargātu 8.-A pielikuma 3. punktā minētos leģitīmos sabiedrības labklājības mērķus, ietver pasākumus, kuri veikti, lai cīnītos pret klimata pārmaiņām vai risinātu to pašreizējās vai turpmākās sekas. Šādi pasākumi nav netieša ekspropriācija, ja vien tie nav skaidri un acīmredzami pārmērīgi, ievērojot paredzētos politikas mērķus.

3. Klimata pārmaiņas

- (m) Puses atkārtoti apstiprina savas tiesības reglamentēt sabiedrības interesēs, lai sasniegtu leģitīmus sabiedriskās politikas mērķus aizsargāt vidi, kā noteikts 8.9. panta 1. punktā, tostarp veicot pasākumus, lai mazinātu vai apkarotu klimata pārmaiņas vai risinātu to pašreizējās vai turpmākās sekas.
- (n) Interpretējot Ieguldījumu nodaļas noteikumus, šķīrējtiesa pienācīgi ņem vērā Pušu saistības saskaņā ar daudzpusējiem vides nolīgumiem, tostarp Parīzes nolīgumu. Jo īpaši Pušu tiesības un pienākumi saskaņā ar 8. nodaļu būtu jāinterpretē tā, lai atbalstītu Pušu spēju pildīt savas attiecīgās saistības samazināt siltumnīcefekta gāzu emisijas, pieņemot vai saglabājot pasākumus, kas ir izstrādāti un tiek piemēroti, lai mazinātu klimata pārmaiņas vai risinātu to pašreizējās vai turpmākās sekas.

4. Būtisku drošības interešu aizsardzība

Puses atkārtoti apstiprina, ka saskaņā ar *CETA* 28.6. pantu nekas šajā nolīgumā neattur Kanādu un Eiropas Savienību un tās dalībvalstis no tādas darbības veikšanas, kuru jebkura Puse uzskata par nepieciešamu savu būtisko drošības interešu aizsardzībai kara laikā vai citādā ārkārtas situācijā starptautiskajās attiecībās, ieskaitot jebkādos pasākumus, kas ietekmē ieguldītājus vai to ieguldījumus.

5. Pamattiesību aizsardzība

Lielākai noteiktībai – Pušu tiesības reglamentēt, lai sasniegtu leģitīmus sabiedriskās politikas mērķus, kā minēts *CETA* 8.9. panta 1. punktā, ietver pasākumus pamattiesību aizsardzībai, kā noteikts Vispārējā cilvēktiesību deklarācijā, kas parakstīta Parīzē 1948. gada 10. decembrī.

6. Finansiālo zaudējumu, kas izriet no ieguldītāju prasībām, aprēķināšana

Lielākai noteiktībai – finansiālie zaudējumi saskaņā ar 8.39. panta 3. punktu:

- (o) nepārsniedz zaudējumus vai kaitējumu, kas nodarīts ieguldītājam vai attiecīgā gadījumā vietējam uzņēmumam, kā novērtēts pārkāpuma dienā;
- (p) atspoguļo tikai zaudējumus vai kaitējumu, kas radies pārkāpuma dēļ vai izriet no tā, un
- (q) tiek noteikti ar pietiekamu noteiktību un nav spekulatīvi vai hipotētiski.

Šķīrējtiesa aprēķina finansiālos zaudējumus, pamatojoties tikai uz strīdā iesaistīto pušu iesniegumiem, un attiecīgā gadījumā ņem vērā:

- (r) līdzvainību, kas radusies tīšas darbības vai nolaidības rezultātā;
- (s) to, ka zaudējumi nav tikuši samazināti vai novērsti;

- (t) iepriekšēju zaudējumu atlīdzināšanu vai kompensāciju, kas saņemta par tiem pašiem zaudējumiem, tostarp kompensāciju, kas saņemta saskaņā ar iekšzemes kompensācijas shēmu, vai
- (u) īpašuma restitūciju vai pasākuma atcelšanu vai grozīšanu.

[Vieta, datums]

CETA Apvienotās komitejas vārdā –

līdzpriekšsēdētāji